

10. Forebyggende hjemmebesøg (2010-9276)

Med udgangspunkt i ændring af lov om forebyggende hjemmebesøg og budget for 2011 foreslås en revideret model for forebyggende hjemmebesøg til borgere over 75 år.

INDSTILLING

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen indstiller,

1. at Sundheds- og Omsorgsudvalget godkender den reviderede model for forebyggende hjemmebesøg.

Problemstilling

Lov om forebyggende hjemmebesøg har været gældende siden 1996. Ifølge loven skal kommunen tilbyde forebyggende hjemmebesøg til borgere på 75 år og derover. I 2005 blev lov om forebyggende hjemmebesøg ændret, således at det blev muligt for kommunen at undtage borgere, som modtager både personlig og praktisk hjælp efter § 83, fra tilbud om forebyggende hjemmebesøg.

Københavns Kommune implementerede ikke lovændringen fra 2005, men fortsatte med at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der var fyldt 75 år - finansieret af en 3-årig ekstrabevilling. Ekstrabevillingen udløber med udgangen af 2010 med en følgelig reduktion af 2011-budgettet på kr. 4,6 mio. kr.

Den 4. juni 2010 vedtog Folketinget en række lovændringer om afbureaukratisering på området for ældre herunder bestemmelserne om forebyggende hjemmebesøg, som endvidere blev samlet i serviceloven. Loven forpligter kommunen til fortsat at tilbyde forebyggende hjemmebesøg til alle borgere, der er fyldt 75 år, men minimumskravet er nu ændret til mindst ét årligt forebyggende hjemmebesøg. Loven giver samtidig mulighed for, at kommunen kan samtænke de forebyggende hjemmebesøg med andre kommunale forebyggende indsatser samt tilrettelægge besøgene i forhold til de lokale behov.

Fokus i den reviderede model er at målrette indsatsen til de mest sårbare borgere.

Løsning

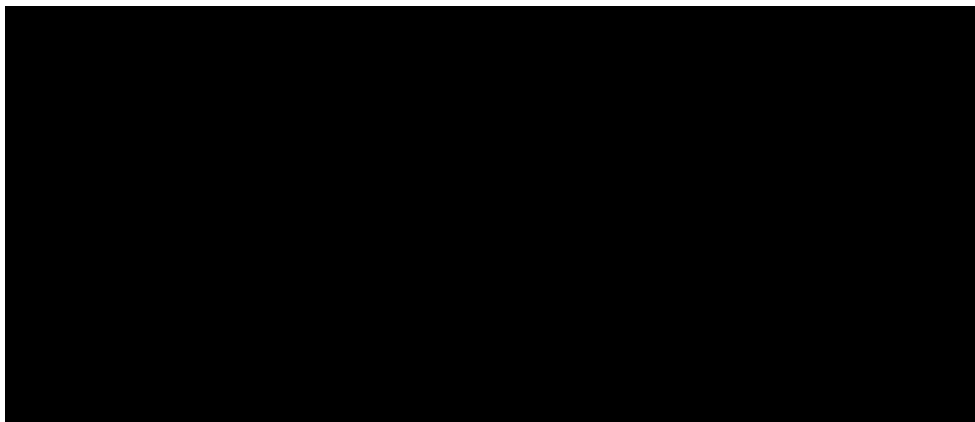
Nedenfor præsenteres en revideret model for forebyggende hjemmebesøg, som bygger på viden om effekt af forebyggende hjemmebesøg, og øget synergi mellem de forebyggende hjemmebesøg og de øvrige forebyggende indsatser i lokalområderne.

1. Tilbud om forebyggende hjemmebesøg
2. Tilbud om deltagelse i strukturerede temamøder
3. Målrettet opsøgende indsats med fokus på social ulighed i sundhed

Målgrupper

Målgruppen for forebyggende hjemmebesøg er borgere, der er fyldt 75 år og som ikke modtager både personlig og praktisk hjælp. Denne gruppe udgøres af i alt 20.290 borgere.

Figur 1. Model for forebyggende hjemmebesøg

1. Borgere, der fylder 75 år det pågældende år (2.000 personer)

Alle borgere modtager, når de fylder 75 år, et brev med et konkret tilbud om et forebyggende hjemmebesøg. Formålet er, at alle 75-årige skal kende til tilbuddet. Endvidere er formålet, at kommunen tidligt kan identificere de borgere med særligt behov i relation til borgerens sundhedstilstand, kognitive og fysiske funktionsevne og sociale netværk med henblik på fremadrettet at kunne tilbyde den nødvendige hjælp og støtte.

2. Borgere i alderen 75-79 år (7.790 personer)

Mange borgere i denne aldersgruppe har en god funktionsevne. Borgerne tilbydes deltagelse i temamøde om sundhedsrelevante emner samt mulighed for et forebyggende hjemmebesøg. Det forebyggende hjemmebesøg forventes modtaget af særligt sårbare borgere, mens temamødet først og fremmest er et alternativ til de mere velfungerende borgere i aldersgruppen. Temamødet gennemføres med udgangspunkt i en tysk model, som har vist sig at have stor effekt i relation til målgruppens behov.

3. Borgere i alderen 80 år eller derover (10.500 personer)

Borgere over 80 år har ofte faldende funktionsevne i form af tab af mobilitet, faldulykker og indlæggelser, ligesom mange har mistet tilknytning til sociale netværk. Disse borgere modtager tilbud om et forebyggende hjemmebesøg.

Beskrivelse af elementer i modellen

1. Tilbud om forebyggende hjemmebesøg

Borgere, der tager imod tilbud om hjemmebesøg, får besøg af en forebyggende medarbejder eller en sygeplejerske. Besøget tager i begge tilfælde udgangspunkt i en struktureret samtale guide, som omhandler den ældres dagligdag, trivsel, sociale kontakter, boligforhold, medicin håndtering samt funktionsevne - fysisk, mentalt og socialt og den generelle sundhedstilstand. Der inddrages test af muskelstyrke og balance. Tilpasset individuelle behov informeres borgeren om forebyggende og aktiverende tilbud i lokalområdet og tilbydes eventuelt en målrettet opfølgning på besøget, jf. figur 1.

Den kommunale sygepleje varetager forebyggende hjemmebesøg hos de borgere i målgruppen, som modtager regelmæssige besøg af en sygeplejerske med henblik på medicindosering. Der etableres en

ny sygeplejeydelse vedrørende forebyggende hjemmebesøg i den kommunale sygepleje.

2. Temamøder

Temamøder er et gruppebaseret tilbud med fokus på forskellige sundhedstemaer af relevans for de ældre. Temamøderne gennemføres af et tværfagligt sundhedsteam og afholdes i sundhedshuse, aktivitetscentre eller lokale § 79-klubber. Endvidere inviteres de praktiserende læger til at deltage. Temamøderne er af ca. 3 timers varighed, og gruppestørrelsen er ca. 48 borgere. Temamøderne tilrettelægges med udgangspunkt i et set-up, der i udenlandske forsøg har vist stor effekt.

3. Målrettet opsøgende indsats med fokus på social ulighed i sundhed

I den reviderede model er der særligt fokus på social ulighed i sundhed i forhold til at udvikle alternative henvendelsesmetoder, så det bliver muligt i højere grad at nå ud til borgere, som har det største behov for forebyggende hjemmebesøg. Denne udviklingsopgave vil blive indtænkt som element i indsatsen ”Forebyggelse af social ulighed i sundhed i nærmiljøet”, som Sundheds- og Omsorgsforvaltningen iværksætter fra januar 2011.

Høring

Indstillingen om en revideret model for forebyggende hjemmebesøg i Københavns Kommune er sendt i høring hos Ældreråd, ældreorganisationer og paraplyorganisationer.

Høringssvarene viser, at organisationerne generelt finder den nye model interessant og med gode muligheder for, at de forebyggende hjemmebesøg fremover stadig kan være til glæde for borgerne.

Temamøderne ses af flere som et spændende bud på tværfagligt samarbejde, når blot kommunen sikrer, at både tilbud om temamøder og forebyggende hjemmebesøg i særlig grad når sårbare grupper, herunder ældre med anden etnisk baggrund.

Også **samarbejde med praktiserende læger** fremhæves som betydningsfuldt.

Et øget **samarbejde med hjemmesygeplejersker** anses for positivt, men der udtrykkes bekymring for, at hjemmebesøget i praksis kan blive nedprioriteret i forhold til akutte opgaver.

Kontinuitet i form af faste personer, der besøger borgeren, og så vidt muligt også følger op, fremhæves som fundamentalt.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændring af indstillingen, men vil indgå i det videre arbejde med konkretisering af modellen., jf. bilag 1 og bilag 2.

Økonomi

Budget 2011 på 9,0 mio. kr. til forebyggende hjemmebesøg udmøntes til hjemmebesøg og temamøder. Med modellen implementeres en ny årlig besøgsnorm pr. fuldtidsansat forebyggende medarbejder på 600 besøg om året. Der gennemføres 30 temamøder om året – seks i hvert lokalområde. Med hold på 48 borgere pr. temamøde omfatter tilbuddet ca. 1.440 borgere.

Inden for budgetrammen vil 50-60 % af målgruppen kunne modtage hjemmebesøg, og yderligere ca. 7 % kan deltage i temamøder. Herudover vil den opsøgende indsats nå yderligere en gruppe borgere. Erfaringerne viser, at ca. 40 % af borgere tidligere har taget mod tilbud om forebyggende hjemmebesøg. Der vil med den reviderede model for forebyggende hjemmebesøg blive arbejdet systematisk med at mindske frafaldet i forbindelse med fokus på social ulighed i sundhed i nærmiljøet.

Overstiger deltagerprocenten det budgetterede, vender forvaltningen tilbage til udvalget med henblik på godkendelse af model for intern omstilling, der imødekommer målgruppens behov.

Tabel 1: Budgetoversigt

	Budget 2011	Timer/normering	Besøg
Hjemmebesøg	8,8 mio. kr.	19,6	11.760
Hjemmebesøg v. sygeplejerske	0,1 mio. kr.	150 timer ¹ (1 besøg=40 min.)	226
Temamøder v. tværfagligt team	0,1 mio. kr.	30 x 10 timer ²	
I alt	9,0 mio. kr.		11.986

Videre proces

Efter Sundheds- og Omsorgsudvalgets godkendelse af den reviderede model for forebyggende hjemmebesøg igangsættes implementeringen af modellen i januar 2011.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vender ultimo 2011 tilbage til Sundheds- og Omsorgsudvalget med en status for implementering af den reviderede model for forebyggende hjemmebesøg.

Anne Mette Fugleholm

/ Anne Smetana

bilag

[Bilag 1. Høringsparter og høringssvar](#)

[Bilag 2. Sammenfatning af høringssvar](#)

Sundheds- og Omsorgsudvalgets beslutning den 16.12.2010

Indstillingen blev godkendt.

¹ Timesats for sygeplejerske sættes til 663 kr

² Timesats sættes til 300 kr.

